

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: **JUDr. L. S.**, narozený dne X
bytem Y
zastoupen advokátkou Mgr. Martinou Nimmrichterovou
se sídlem Blahoslavova 4, 787 01 Šumperk

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2021, č. j. KrÚ 37282/2021/ODSH/15,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce podal dne 11. 5. 2021 u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích žalobu, kterou se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl, jako správního orgánu prvního stupně, ze dne 8. 2. 2021, č. j. MěÚ Litomyšl

007354/2021. Správní orgán prvního stupně svým rozhodnutím uznal žalobce vinným přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“) a přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

2. Těchto přestupků se žalobce dopustil z nedbalosti tím, že dne 28. 9. 2020 v 8:58 hodin na silnici č. I/35 na 154. kilometru ve směru jízdy na Vysoké Mýto jako řidič motorového vozidla Volkswagen Passat registrační značky „Z“ nerespektoval dopravní značení B21a „zákaz předjíždění“ a předjel jiné vozidlo, přičemž zároveň nerespektoval vodorovné dopravní značení V1a „podélná čára souvislá“ a V13a „šikmé rovnoběžné čáry“. Za tyto přestupky byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců a povinnost uhradit náklady správního řízení paušální částkou 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včas podanou správní žalobou. Namítal nesprávné zjištění skutkového stavu a chybné právní posouzení věci. Vytýkal správním orgánům, že neprovedly důkazy navrhované k prokázání nevinu žalobce. Žalobce označil za nesporné, že dne 28. 9. 2020 na 154. kilometru silnice I/35 ve směru jízdy na Vysoké Mýto jako řidič uvedeného osobního motorového vozidla předjel jiné motorové vozidlo na pozemní komunikaci v místě, kde je mu to zakázáno. Tvrdil však, že se tak stalo z důvodu existence okolností krajní nouze. Předjížděcí manévr zahájil v místě, kde to bylo dovoleno a nic nenasvědčovalo tomu, že dojde ke změně úpravy provozu. Při zahájení předjíždění byla povolená rychlost 90 km/h. Vozidlo předjížděné žalobcem zrychlilo. Po několika sekundách se žalobce dostal na úroveň předjížděného vozidla, přičemž se změnila úprava provozu na předběžné šipky (V9b) a následně značkami B21, V1a a V13a. Žalobce se tak dostal do kritické situace, kdy měl možnost buď prudce snížit rychlost a zařadit se zpět do svého pruhu, nebo předjížděcí manévr dokončit v místě, kde je to zakázáno. První možností by žalobce ohrozil vozidla jedoucí za ním, zatímco druhou možností – byť porušující zákon – nikoho neohrozil, neboť v protisměru – kam měl výhled – nejela žádná vozidla. Zvažoval přitom i další okolnosti – déšť, mokrá vozovka. Jinou možnost odvrácení krajní nouze žalobce neměl.
4. Žalobce vytýkal žalovanému, že neprovedl dokazování ke zjištění otázky, jakou rychlostí vozidlo žalobce i další vozidla jela a v jakém místě zahájil žalobce předjížděcí manévr. Navrhoval důkazy výslechy svědkyň – manželky a dcery žalobce, které s žalobcem jely ve vozidle, dále znalecký posudek, který by měl vyjasnit, jaká rizika hrozila za dané situace, a vyhodnocení videozáznamu z policejního vozidla kriminalistickým technikem.
5. Žalobce namítal i vady dokazování před správním orgánem, kdy slyšený svědek – policista – byl před výslechem konfrontován s videozáznamem; jeho výpověď tak nebyla spontánní, nýbrž reagovala na shlédnutý videozáznam.
6. Žalobce závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný ve svém vyjádření setrval na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žalobní námitky jsou v podstatě totožné s námitkami odvolacími. Proto odkázal na

odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále uvedl, že institut krajní nouze nelze v daném případě aplikovat, což podpořil obsáhlou citací z judikatury (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, sp. zn. 8 As 380/2018), kterou označil za přílehlavou na případ žalobce.

8. K otázce zjištění místa, kde započalo předjíždění, žalovaný uvedl, že toto nadále nepokládá za podstatné, neboť rozhodné je místo, kde bylo předjíždění dokončeno. Zopakoval přesvědčení, že žalobce neměl předjížděcí manévr vůbec zahajovat, neboť kdyby se byl přesvědčil o situaci před sebou, musel vidět jak předběžné šipky, tak omezení rychlosti na 70 km/h a značku „pozor chodci“. I kdyby byla pravdivá verze žalobce, že zahájil předjížděcí manévr ještě před první průběžnou šipkou, stále by měl žalobce dostatečně dlouhý úsek k tomu, aby předjížděcí manévr dokončil ještě před značkou zakazující předjíždění.
9. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

IV. Jednání

10. Krajský soud věc projednal při ústním jednání.
11. Žalobce prostřednictvím své právní zástupkyně setrval na podané žalobě, na jejíž obsah odkázal. Dále k věci uvedl, že v průběhu správního řízení byly porušovány jeho základní zásady, včetně zásad správního trestání. Správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav a nerespektovaly žalobcova obhajovací práva. Důkazy navržené žalobcem byly vyhodnoceny v jeho neprospěch. Policista, slyšený jako svědek, nevypovídal o skutečnostech, které si pamatoval, ale o skutečnostech, které mu byly předestřeny na videozáznamu. Žalobce dále reagoval na vyjádření žalovaného k žalobě: žalovaný chybně vykládá skutkový stav, když uvádí, že nedocházelo k „přetahování“ vozidla žalobce a vozidla předjížděného; rychlost totiž vůbec nebyla předmětem zkoumání. K nebezpečné situaci došlo až po zahájení předjíždění a tuto situaci nevyvolal žalobce. Je omyl, že žalobce zahájil předjíždění v místě, kde již viděl předběžné šipky – ty uviděl až v průběhu předjížděcího manévru.
12. Žalovaný prostřednictvím své pověřené pracovnice odkázal na předchozí přednesy. Poukázal na skutečnost, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí podrobně zabýval tím, proč na danou situaci nelze aplikovat institut krajní nouze.
13. Krajský soud, ve snaze vyjasnit okolnost, jaké byly rychlosti vozidla žalobce v různých okamžicích předjížděcího manévru, konfrontoval právní zástupkyni žalobce s vyjádřením žalobce na č. 1. 31 správního spisu; k tomu právní zástupkyně žalobce uvedla, že rychlost vozidel měla být předmětem znaleckého zkoumání.
14. Krajský soud při jednání neprováděl dokazování. Důkazy navrhované žalobcem – výslechy svědkyň (manželky a dcery žalobce), provedení vyšetřovacího pokusu, vyhodnocení záznamu kriminalistickým technikem a znalecký posudek z oboru dopravy – soud neprovedl z důvodů rozvedených níže.
15. Strany závěrem setrvaly na svých procesních stanoviscích.

V. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného.
17. Z předloženého správního spisu krajský soud konstatuje následující podstatné okolnosti projednávané věci:
 - dne 12. 10. 2020 oznámila Policie ČR, Dálniční oddělení Vysoké Mýto, spáchání přestupku, spočívajícího v jednání popsaném shora. Přílohou oznámení je úřední záznam o podezření ze spáchání přestupku, fotografická dokumentace místa spáchání přestupku, výpis z evidenční karty řidiče, videozáznam na CD nosiči,
 - správní orgán rozhodl ve věci nejprve příkazem ze dne 29. 10. 2020, proti němuž podal žalobce včas odpor,
 - dne 25. 11. 2020 oznámil správní orgán žalobci konání ústního jednání ve věci dne 20. 1. 2021,
 - dne 20. 1. 2021 se žalobce z jednání omluvil, souhlasil s projednáním v nepřítomnosti a k věci se písemně vyjádřil (na obsah vyjádření je odkazováno níže),
 - dne 20. 1. 2021 se konalo ústní jednání ve věci, během jednání bylo prováděno dokazování, jednání se účastnila právní zástupkyně žalobce,
 - dne 29. 1. 2021 se žalobce opětovně vyjádřil k věci (na obsah vyjádření je odkazováno níže),
 - dne 8. 2. 2021 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí ve věci; odvolání proti němu bylo zamítnuto napadeným rozhodnutím.
18. Napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je v rámci soudního přezkumu třeba posuzovat jako jeden celek (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2017, č. j. 6 As 22/2017 – 37; ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 As 254/2015 – 27; ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 As 101/2016 – 62).
19. Žaloba není důvodná.
20. Krajský soud se věcí zabýval výlučně vázán rozsahem žalobních námitek (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). V této souvislosti lze shrnout, že žalobce vystavěl žalobní argumentaci na skutkových tvrzeních, která měla vést k závěru, že žalobce při předjížděcím manévru jednal v krajní nouzi. Krajní nouze coby okolnost vylučující protiprávnost, pokud by se prokázala, by žalobce vyvinula z odpovědnosti za shora popsaný přestupek, jehož formální stránku jinak žalobce svým jednáním naplnil, což nezpochybňoval.
21. Krajský soud však konstatuje, že skutková verze předestřená žalobcem je vyvracena důkazy, které byly ve správním řízení provedeny.
22. Žalobce postupně v různých fázích správního řízení tvrdil následující:
 - před žalobcem jelo vozidlo, které, patrně když uvidělo policejní vůz, prudce zabrzdilo; aby žalobce zamezil střetu s vozidlem, vozidlo zleva přešel (úřední záznam o podezření ze spáchání přestupku, č. l. 2 správního spisu),
 - před žalobcem jelo vozidlo, které nečekaně zrychlilo, následně nečekaně zpomalilo; žalobce proto vnímal jeho jízdu jako nebezpečnou a v místě, kde mu to bylo dovoleno, zahájil předjížděcí manévr; když se po cca 100 m dostal na úroveň předjížděného vozidla, toto prudce zrychlilo a neumožnilo předjížděcí manévr

dokončit; následně, pravděpodobně v důsledku zhlédnutí policejního vozidla, opět prudce zpomalilo; v okamžiku předjíždění byla rychlost žalobcova vozidla 70 km/h; předjížděcí manévr trval cca 15 sekund na 250 metrové vzdálenosti (vyjádření žalobce na č. l. 31 správního spisu),

- žalobce spatřil značku zakazující předjíždění v okamžiku, kdy již byl téměř na úrovni předjížděného vozidla; za žalobcem jedoucí vozidla jela rychlostí 70–90 km/h; žalobce jel při předjíždění rychlostí nejméně 70 km/h (odvolání žalobce na č. l. 60 správního spisu).

23. Ze skutkové verze, tvrzené žalobcem vyplývá, že žalobce započal předjížděcí manévr v místě, kde to bylo dovoleno; následně, když byl *téměř na úrovni* předjížděného vozidla, spatřil značku zakazující předjíždění; přesto dále zrychloval, až se dostal *na úroveň* předjížděného vozidla. Ani žalobcova skutková verze, pokud by byla pravdivá, by tedy nebyla způsobila jej vyvinut, neboť by z ní vyplývalo, že žalobce zahájil předjížděcí manévr, pokračoval v něm a následně spatřil značku zakazující předjíždění; až dosud – dle žalobcovy verze – předjížděné vozidlo rychlost neměnilo. V tuto chvíli měl žalobce – vida značku zákazu předjíždění – zareagovat a zařadit se zpět do řady vozidel, což by mu bylo bezpečně umožněno, neboť vozidla jela konstantní rychlostí. To však žalobce neučinil a v předjížděcím manévru pokračoval, již s vědomím, že se blíží k místu, kde je předjíždění zakázáno.
24. Je ovšem třeba konstatovat, že žalobcově skutkové verzi – přinejmenším, pokud jde o tvrzené změny rychlosti předjížděného vozidla – soud ve shodě se správními orgány neuvěřil. Krajský soud se seznámil s videozáznamem, který je součástí správního spisu a který byl ve správním řízení proveden jako důkaz; tento videozáznam skutečnosti tvrzené žalobcem vyvrací. Ze záznamu je patrné předjížděné vozidlo jedoucí plynule, konstantní rychlostí, a vozidlo řízené žalobcem, které jej rychlostí výrazně vyšší předjíždí. Žádné prudké změny rychlosti předjížděného vozidla ve smyslu jeho zrychlení a následného zpomalení nejsou ze záznamu patrné; k tomu je třeba doplnit, že krajský soud nepovažoval za nutné nechat záznam zkoumat kriminalistickým technikem, neboť i prosté zhlédnutí záznamu a vnímání skutečností z něho patrných má potřebnou důkazní hodnotu, dostačující k vyvrácení žalobcovy skutkové verze. Naopak je ze záznamu nepochybné, že žalobce dokončoval předjížděcí manévr v místě, kde je to zakázáno vodorovným i svislým dopravním značením a naplnil tak skutkovou podstatu shora popsaných přestupků. Ze záznamu je patrný i dostatečný prostor mezi předjížděným vozidlem a vozidly jedoucími původně za vozidlem žalobce; nejeví se tak jako věrohodná argumentace žalobce, že neměl možnost se do řady vozidel zpět bezpečně zařadit.
25. S videozáznamem z kamery policejního vozu koresponduje i další provedený důkaz – svědecká výpověď policisty, který byl součástí hlídky, jež přestupek zjistila. Tento svědek na výslovný dotaz správního orgánu uvedl, že vozidla v řadě jela standardně, nijak nebrzdila, jela konstantní rychlostí; rychlost jízdy měnilo pouze vozidlo žalobce. Je pravdou, že svědek byl během své výpovědi konfrontován s videozáznamem, z jeho výpovědi však nevyplývá, že by pouze komentoval, co viděl na videozáznamu; naopak je zřejmé, že vypovídá o skutečnostech, které sám svými smysly vnímal (*„viditelnost je tam tak 300 metrů, na tuto vzdálenost jsem viděl řadu vozidel, jela za sebou, (...) všechna jela konstantní rychlostí“*).

26. Je tedy zřejmé, že tvrzení o vzniku nebezpečné situace, nutnosti jejího odvrácení a z toho plynoucího jednání žalobce v krajní nouzi je důkazy provedenými ve správním řízení vyvráceno.
27. Krajský soud je dále toho názoru, že pokud žalobci nevadily zhoršené jízdní podmínky (jimiž žalobce argumentuje, a o nichž není sporu – déšť, kluzká vozovka, nebezpečí smyku) k zahájení potenciálně riskantního předjížděcího manévru, pak musel být připraven za těchto podmínek tento manévr bezpečně nejen dokončit, ale i přerušit, a to nejen s ohledem na případné nepředvídatelné chování předjížděného vozidla, ale i s ohledem na případnou změnu úpravy provozu dopravním značením, kterou žalobce měl a mohl předvídat, neboť podstatná část předjížděcího manévru probíhala již v místě, kde se žalobce měl řídit předběžnými šipkami.
28. Protože se v řízení neprokázala skutková tvrzení žalobce, která měla zakládat žalobcovo jednání v krajní nouzi, nepovažuje krajský soud za potřebné provádět na tomto místě právní rozbory samotného institutu krajní nouze coby okolnosti vylučující protiprávnost; učinil tak ostatně v dostatečné míře již žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, na něž lze odkázat.

VI. Závěr a náklady řízení

29. Krajský soud shledal, že protiprávní jednání žalobce bylo bez důvodných pochybností prokázáno listinami a videozáznamem založenými ve správním spise, jakož i výsledkem svědka; tyto důkazy jsou ve vzájemném souladu a je možno je považovat za dostačující pro objasnění skutkového stavu věci, neboť tvoří ucelený, logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních. Krajský soud tedy dospěl k závěru, že správní orgány měly dostatečnou oporu pro odůvodnění svých rozhodnutí ve správním spise, v odůvodnění se věnovaly zhodnocení těchto důkazů a správně tak zjistily skutkový stav. Protože provedené důkazy spolehlivě vyvracejí obhajobu žalobce, nevyhověly správní orgány dalším žalobcovým důkazním návrhům; ze stejných důvodů jim nevyhověl ani soud. Správní orgány uvedly, z jakých právních předpisů a ustanovení vycházely při svých úvahách a vypořádaly se s obhajobou žalobce. Odůvodnění rozhodnutí naplňují zákonné požadavky a jsou plně přezkoumatelná.
30. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
31. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 7. září 2021

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
samosoudce